1.10.2018

MITEN KASVUPALVELURAHOITUS TOIMII KÄYTÄNNÖSSÄ

Kasvupalvelujen rahoitus siirtyy osaksi maakuntien yleiskatteellista rahoitusta, joiden järjestämiseksi maakunnille siirretään ELY-keskusten ja TE-toimistojen tällä hetkellä käytössä olevat resurssit. Kasvupalvelukriteereiden kautta jaetaan kolme työ- ja elinkeinoministeriön momenttia (454 milj. euroa). Kasvupalvelukriteereinä toimivat työttömät työnhakijat 60 prosentin painolla, työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 15 prosentin painolla ja yritysten toimipaikat 25 prosentin painolla kasvupalvelukriteerin kautta jaettavasta rahoituksesta. Maakuntien rahoitusjärjestelmä perustuu pitkälti tarpeen rahoittamiseen. Tämä on ollut pääsyy juuri edellä kuvattujen kasvupalvelukriteerien valitsemiseen. Kasvupalvelukriteerien valintaa arvioitiin usean eri vaihtoehtoisen mallin pohjalta hallituksen esityksen valmisteluvaiheessa. Kasvupalvelurahoituksen osuutta ei ole korvamerkitty, vaan maakunta päättää rahoituksen kohdentumisesta.

Osana maakuntien muiden tehtävien rahoitusta määritetään myös Uudenmaan kasvupalvelukuntayhtymän rahoitus, joka vastaa Uudenmaan osuutta kasvupalvelukriteereillä jaettavasta rahoituksesta lisättynä 1,5 prosenttiyksiköllä. Tämä 1,5 prosentin lisäys vastaa ELY-keskuksen nykyistä resursointia kasvupalvelutehtäviin ja se vähennetään Uudenmaan maakunnan asukasperusteisesta rahoitusosuudesta, johon ELY-keskusten toimintamenot kuuluvat.

Miten mittarit sitten käytännössä toimivat?

Mittareiden toteuma-arvot päivitetään kerran vuodessa ja niiden jakauman perusteella lasketaan kunkin maakunnan osalta mittareiden toteuma-arvoihin perustuva suhteellinen euromääräinen jako kriteereittäin. Kriteerikohtainen kokonaiseuromäärä perustuu kriteerien painoarvoihin.

Esimerkki 1: Tilanne, jossa yritysten lukumäärä kasvaa Satakunnassa 1000 yrityksellä ja kaikki muut lukuarvot pysyvät ennallaan (Satakunnan kokonaisrahoitus on lähtötilanteessa 19,2 milj. euroa)

> Satakunta saisi lisärahoitusta 1,4 % (alle 300 000 euroa) ja muilta maakunnilta rahoitus vähenisi 0,1 %.

Esimerkki 1: Tilanne, jossa yritysten lukumäärä kasvaa Satakunnassa 1000 yrityksellä, työttömien määrä laskee 1000 henkilöllä ja työttömyysaste paranee 0,5 %-yksiköllä sekä kaikki muut lukuarvot pysyvät ennallaan

> Satakunnan rahoitus vähenisi 3 % (600 000 euroa) ja vastaavasti muiden maakuntien rahoitus lisääntyisi 0,1-0,2 %. Kun työttömien työnhakijoiden ja työttömyysasteen painoarvo on yhteensä 75 %, vähenee rahoitus yritysten lukumäärän kasvusta huolimatta.

Suhteellisesti ottaen kummassakin esimerkissä muutokset maakuntien kannalta ovat kuitenkin melko vähäisiä. Esimerkkien pohjalta muutoksia olisi tapahtunut vain yhdessä maakunnassa, muuta useimmiten samansuuntaisia muutoksia työttömyydessä tai yritysten määrässä tapahtuu useissa maakunnissa. Tällöin myös maakuntien väliset suhteelliset jakaumat tasaantuvat ja sitä myötä muutokset määrärahajaossa.